

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
ҚАЗАҚСТАН-АМЕРИКАНДЫҚ ЕРКІН УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау

комиссиясының төрағасы

 Е. А. Мамбетказиев

«10» маусым 2025 ж.

БАҒДАРЛАМА

**«Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау» бағыты бойынша оқуға түсетін
талапкерлер үшін шығармашылық емтихандар өткізу**

Өскемен, 2025

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы бағдарлама Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы «31» қазандағы №600 бұйрығымен бекітілген «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына» сәйкес әзірленді және шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібін айқындайды.

1.2. Шығармашылық емтихандарды өткізу шығармашылық емтихандар өткізілетін білім беру бағдарламалары топтарының тізбесіне сәйкес білім беру бағдарламаларының топтары бойынша жүзеге асырылады.

1.3. Республикалық бюджет немесе жергілікті бюджет қаражаты есебінен шығармашылық даярлықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін адамдар өздері таңдаған ЖЖОКБҰ-да ақылы негізде ЖЖОКБҰ-ға түсушілерді қоспағанда, шығармашылық емтихандарды тапсырады.

1.4. Шығармашылық емтихандар оқуға түсушілердің шығармашылық бағыттағы мамандықты игеру қабілеттерін және жеке алғышарттарын анықтауға бағытталған.

1.5. Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін, жалпы орта, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаттары бар адамдар екі шығармашылық емтихан тапсырады.

1.6. Қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша шығармашылық даярлықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін адамдар бір шығармашылық емтихан тапсырады.

1.7. Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі бар адамдар үшін Қазақстан тарихы, оқу сауаттылығы (оқыту тілі) бойынша балдар ескеріледі.

1.8. Қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша шығармашылық даярлықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін адамдар үшін арнайы пән бойынша балдар ескеріледі.

1.9. Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаттары бар оқуға түсушілерге арналған шығармашылық емтихандар 50 балдық жүйе бойынша бағаланады. Қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихан 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.

2. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

2.1. Шығармашылық емтихан тапсыру үшін түсушілерден өтініштер қабылдау күнтізбелік жылдың 20 маусымынан 10 тамызына дейін жүзеге асырылады. Шығармашылық емтихан күнтізбелік жылдың 7 шілдесінен 15 тамызына дейін өткізіледі.

2.2. Шығармашылық емтихандар басталғанға дейін оқуға түсушілерге емтихан материалы беріледі және титулдық парақтарды ресімдеуге ұсынылатын тәртіп түсіндіріледі, сондай-ақ арнайы және (немесе) шығармашылық емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

2.3. Шығармашылық емтихандарды өткізу аудиториясына (үй-жайына) түсушіні жіберу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады. Бұл ретте арнаулы және (немесе) шығармашылық емтихандар бейне және (немесе) аудио жазбамен жарақтандырылған аудиторияларда (үй-жайларда) өткізіледі.

2.4. Дәлелді себеппен шығармашылық емтиханға келмеген тұлғалар оларға қосымша белгіленген күні шығармашылық емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей жіберіледі.

2.5. Дәлелді себепсіз шығармашылық емтихандарға келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

2.6. Шығармашылық емтихандарға қайта қатысуға және қайта тапсыруға жол берілмейді.

2.7. Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары Бағалау ведомосімен, арнайы емтиханды өткізу қорытындылары – рұқсат беру ведомосімен, комиссия хаттамасымен еркін нысанда ресімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына Комиссия төрағасы және оған қатысып отырған барлық мүшелер қол қояды.

2.8. Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткізілетін күні жарияланады.

2.9. Емтихандарды өткізу кезеңінде шығармашылық емтиханға қойылатын талаптарды сақтау, даулы мәселелерді шешу, тиісті емтихандарды тапсыратын адамдардың құқықтарын қорғау мақсатында әрбір ЖОО-ның бірінші басшысының немесе оның міндетін атқарушы тұлғаның бұйрығымен құрамы оның төрағасын қоса алғанда, мүшелердің тақ санынан тұратын апелляциялық комиссия құрылады.

2.10. Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына арнаулы немесе шығармашылық емтихан тапсырған адам жеке өзі береді, арнаулы немесе шығармашылық емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13:00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарайды.

2.11. Апелляциялық комиссияның шешімі, егер отырысқа оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп есептеледі. Арнайы немесе шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім қатысып отырған Комиссия мүшелері санының көпшілік даусымен қабылданады. Апелляциялық комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған кезде төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және Комиссияның барлық қатысып отырған мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

1. Бірінші шығармашылық емтиханды өткізу тәртібі

«Жалпы дене шынықтыру» бойынша шығармашылық емтиханға арналған тапсырмалар.

ӘЙЕЛДЕР

	БАЛДАР								
	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4
1-жаттығу түрлері									
Жүгіру 100 м. (сек.)	15,4	15,5	15,6	15,7	15,8	15,9	16,0	16,1	16,2
Жүгіру 400 м. (сек.)	52,60	55,24	57,74	1,01,24	1,05,24	1,11,24	1,14,24	1,18,24	1,23,24
2-жаттығу түрлері									
Денені шалқасынан жатып көтеру (1 минут ішіндегі саны)	31	30	29	28	27	26	25	24	23

ЕРЛЕР

	БАЛДАР								
	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4
1-жаттығу түрлері									
Жүгіру100 м. (сек.)	12,7	12,8	12,9	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5
Жүгіру 400 м. (сек.)	46,80	48,94	51,04	52,74	55,24	59,04	1,01,24	1,04,24	1,07,24
2-жаттығу түрлері									
Белтемірде тартылу (саны бойынша) ерлер	16	15	14	13	12	11	10	9	8

4. Екінші шығармашылық емтиханды өткізу тәртібі

Талапкер таңдау үшін ұсынылған спорт түрлерінің бірі бойынша емтихан тапсырады:

- 1 Баскетбол
- 2 Волейбол
- 3 Футбол
- 4 Жеңіл атлетика
- 5 Спорттық гимнастика, акробатика (гимнастикалық көпсайыс сомасы).

«Баскетбол»

ӘЙЕЛДЕР

БАЛДАР								
Жаттығулар	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6
«Шаттл жүгіру» 66,4 (сек)	15,9	16,2	16,5	16,8	17,1	17,4	17,7	18,0
Сериялық секіру. 20 секунд шеңбер бойынша 4 барьер арқылы крест түрінде орнатылған! Барьер биіктігі 40 см	26	24	22	20	18	16	14	12
Орнынан ұзындыққа секіру (см)	230	225	220	215	210	205	200	195
Айып добын лақтыру - 10 лақтыру (дөп түскен доптар саны) Еркін лақтыру - 10 лақтыру (соққылар саны)	9	8	7	6	5	4	3	2 және төмен

ЕРЛЕР

БАЛДАР								
Жаттығулар	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6
«Шаттл жүгіру» 66,4 (сек)	15,3	15,6	15,9	16,2	16,5	16,8	17,1	17,4
Сериялық	30	28	26	24	22	20	18	16

секіру. 20 секунд шеңбер бойынша 4 барьер арқылы крест түрінде орнатылған! Барьер биіктігі 50 см								
Орнынан үш рет секіру (см)	820	800	780	760	740	720	700	680
Айып добын лақтыру - 10 лақтыру (дөп түскен доптар саны) Еркін лақтыру - 10 лақтыру (соққылар саны)	9	8	7	6	5	4	3	2 және төмен

«Волейбол»

ӘЙЕЛДЕР

БАЛДАР										
Жаттығулар	45/20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4	
Биіктік шкаласын максималды биіктікте қолмен белгілей отырып 3-5 жүгіріп барып секіру (берілетін үш мүмкіндіктің ең жақсы көрсеткіші, см)	3,00	2,95	2,90	2,85	2,80	2,75	2,70	2,65	2,60	
Жүгіру, шырша әдісімен алаңның бір жағында бірінен соң бірі солға және оңға қайта-жылдам қозғалыстар және бүйірлік сызықтарда бір-бірінен 3 м қашықтықта орналасқан шарларды қолмен тұрту. алдыңғы сызықтардың ортасынан бастаңыз (сек)	25,0	25,5	26,0	26,5	27,0	27,5	28,0	28,5	29,0	
Орнынан ұзындыққа секіру	2,30	2,25	2,20	2,15	2,10	2,05	2,00	1,95	1,90	

ЕРЛЕР

БАЛДАР										
Жаттығулар	45/20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4	
Биіктік шкаласын	3,30	3,25	3,20	3,15	3,10	3,05	3,00	2,95	2,90	

максималды биіктікте қолмен белгілей отырып 3-5 жүгіріп барып секіру (берілетін үш мүмкіндіктің ең жақсы көрсеткіші, см)									
Жүгіру, шырша әдісімен алаңның бір жағында бірінен соң бірі солға және оңға қайта-жылдам қозғалыстар және бүйірлік сызықтарда бір-бірінен 3 м қашықтықта орналасқан шарларды қолмен түрту. алдыңғы сызықтардың ортасынан бастаңыз (сек)	23,00	23,50	24,00	24,50	25,00	25,50	26,00	26,50	27,0
Орнынан ұзындыққа секіру	2,50	2,45	2,40	2,35	2,30	2,25	2,20	2,15	2,10

«Футбол»

ӘЙЕЛДЕР

БАЛДАР									
Жаттығулар	45/20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4
Айып алаңының сызығынан қақпаның 1/2 қақпасында бекітілген допты соғу (секунд)	7	6	5	4	3	2	2	1	1
Допты алып жүріп, содан кейін қақпаға соққы беру (секунд)	8,0	8,2	8,5	9,0	9,2	9,5	10,0	10,2	10,5 және одан да көп
Қақпашының допты лақтыруы (метр)	35	30	25	20	18	17	16	15	14
Шаттл жүгіру 7 рет 50 м-ден (с)	70	75	78	80	82	83	84	85	86 және одан да көп

ЕРЛЕР

БАЛДАР									
Жаттығулар	45/20	40/18	35/16	30/14	25/12	20/10	15/8	10/6	5/4
Айып алаңының сызығынан қақпаның 1/2 қақпасында	9	8	7	6	5	4	3	2	1

бекітілген допты соғу (секунд)									
Айып алаңының сызығынан қақпаның 1/2 қақпасында бекітілген допты соғу	7,0	7,5	8,0	8,5	9,0	9,3 және одан да көп	9,3 жән е одан да көп	9,3 жән е одан да көп	9,3 жән е одан да көп
Қақпашының допты лақтыруы (метр)	40	35	30	25	20	19	18	17	16
Шаттл жүгіру 7 рет 50 м-ден (с)	60	63	65	66	67	68	69	70	71 жән е одан да көп

«Жеңіл атлетика».

ӘЙЕЛДЕР

БАЛДАР									
Жаттығулар	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/1 2	20/1 0	15/8	10/ 6	5/4
1500 м-ге жүгіру (мин.сек.)	4,57	5,03	5,09	5,15	5,20	5,26	5,35	5,4 3	6,05
Орнынан ұзындыққа секіру (см)	195	190	185	180	175	170	165	16 0	155
Тізені тіреп, еденде қолды бүгу, жазу (саны бойынша)	45	40	35	30	25	20	15	10	5

ЕРЛЕР

БАЛДАР									
Жаттығулар	45 /20	40/18	35/16	30/14	25/ 12	20/10	15/8	10/6	5/4
3000 м-ге жүгіру (мин.сек.)	9,35	9,36	9,38	9,40	9,4 5	9,55	10,1 0	10,1 6	10,2 5
Орнынан ұзындыққа секіру (см)	245	240	235	230	22 5	220	215	210	205
Қоссырықта қолды бүгу және жазу (саны бойынша)	29	26	23	20	17	14	11	8	5
Еденде жатып қолды бүгу және жазу (қолды кем дегенде 90 градусқа бүгу).	45	40	35	30	25	20	15	10	5

Мамандандырылған спорттық гимнастика, акробатика, көркем гимнастика.

Осы мамандандыруды таңдаған талапкерлер гимнастикалық көпсайыс бағдарламасын орындайды.

Спорт түрлері	Балдар				
	45/20	35/15	25/10	15/5	10/3
Спорттық гимнастика (ерлер)	54,0-ден жоғары	48,0-53,9	42,0-47,9	42,0-ден төмен	15,0-ден аз
Спорттық гимнастика (әйелдер)	36,0-ден жоғары	32,0-35,9	28,0-31,9	28,0-ден төмен	15,0-ден аз
Акробатика	36,0-ден жоғары	32,0-35,9	28,0-31,9	28,0-ден төмен	15,0-ден аз